

SOTSIAAL- JA TERVISHOIUKOMISJONI KOOSOLEKU PROTOKOLL

Antsla

9. september 2015 nr 4

Algus kell 10.00, lõpp kell 12.00

Juhatas Üllar Salumets, komisjoni esimees
Protokollis Helle Savi, sekretär-registripidaja

Osa võtsid komisjoni liikmed: Üllar Salumets, Ly Kalmet, Kadri Kõiv, Lea Jõevere, Maie Keel, Vilve Lepik ja Maiu Pärna.

Puudusid: Peeter Lemats, Tiit Tõnts ja Kätlin Kelner

Osalesid, kutsutud: sotsiaaltöötaja Malle Kodu, vallavanem Merike Prätz

PÄEVAKORD:

1. Pagulaste vastuvõtmisega seotud info
2. Informatsioon

Komisjoni esimees Üllar Salumets ütles sissejuhatuseks, et eelmisel nädalal oli maavanema kutsel Võrus asestants Rait Kuuse tutvustamas ja rääkimas varjupaigataotlejate ja pagulaste vastu võtmisega seotud teemadel.

Põgenikud on tulemas Liibüast, Süüriast, ka Ukrainast.

Komisjoni esimees tutvustas erinevaid mõisteid. (materjal antud protokollis lisana).

Komisjoni esimees ütles, et põgenikud jagunevad:

- majandusmigrandid;
- varjupaigataotlejad;
- pagulane (isik, kelle kaitsevajadus on tuvastatud, põhjendatud tagakiusamiskartus rassi, usu, rahvuse, ühiskondliku rühmitusse kuulumise või poliitilise meelsuse alusel).

Pagulaste alla ei kuulu majandusmigrandid.

1997. aastast kuni 31. maini 2015. a on esitatud 709 taotlust, kaitse on antud 114 inimesele, neist 74 pagulast ja 40 täiendava kaitse saajat. Pagulaste arv kasvab kogu aeg.

Majutuskeskuse poolt korraldatakse pagulasele:

- majutamine;
- rahalise toetuse maksmine toimetulekupiiri ulatuses;
- esmavajalike riiete ja muu vajalikuga varustamine;
- tervisekontroll ja juurdepääs tervishoiuteenustele;
- eesti keele õpe ja hädavajalik tõlketeenus;
- transporditeenus menetlustoimingutele.

EL annab iga põgeniku pealt riigile kuhu põgenik elama asub 6000 eurot.

Vallavanem selgitas, et omavalitsusel on võimalik saada pagulastele ette nähtud korteri remondiks kuni 8000 eurot. Korter ei pea olema mugavustega, võib olla ka ahiküttega korter.

Üldjuhul eelistatakse pagulaste üüripindadele paigutamist. Üüriturk on olemas.

Esialgu kaetakse elamispinna kulud toimetulekusüsteemi vahendite abil. Toimetulekuraha tuleb riigi eelarvest. Muud toetust riigi poolt omavalitsusele ette nähtud ei ole.

Pagulased, kes Eestisse tulevad omavad juba elamisluba.

Riigipoolne soov oli, et pagulased leiaksid poole aasta jooksul ka tööd. Pagulaste paigutamisel eelistatakse selliseid piirkondi, kus oleks võimalik tööd leida.

Eestisse on oodata peresid, kes on sõjapõgenikud.

Üllar Salumets ütles, et esialgu tuleb Eestisse 150 põgenikku kevadel, järgmisel aastal 383 ja ülejäägilisel aastal üle 500 põgeniku.

Vallavanem ütles, et Sotsiaalministeerium ootas 9. septembriks esialgset tagasisidet pagulaste vastuvõtmise valmisoleku ning võimalike eluruumide olemasolu kohta.

Vallavalitsus saatis esialgse kirja (antud protokollis lisana), et Antsla Vallavalitsus ei saa anda lõplikku arvamust, kuna volikogu komisjonid alles arutavad teemat ja volikogu istung toimub 22. septembril. Pagulaste vastuvõtmine ei saa olla ainult vallavalitsuse aramus, vaid peab olema laiem - volikogu aramus. Asekantsler rõhutas, et ainult eluruumid ei näita valmisolekut, vaid peab olema üldine valmisolek.

Antsla Vallavalitsuse esialgsel aramusel on meie omavalitsusel pagulastele pakkuda 1 korter, kui ka eluruumid erasektoris, aga puudub üldine valmisolek. Oleme sotsiaalsetest tugikeskustest ja keeleõppekeskustest kaugel, ühistranspordi võrk ei toeta nende teenuste kasutamist.

Meie lähipiirkonnas ei ole ühtegi kutseõppekeskust, et tagada vajadusel ümberõppe võimalus. Antsla piirkonnas on üks suurem tööandja, teised pigem väike-ettevõtjad. Tööd on raske leida.

Arutati kuidas sotsiaalminister saab tagada pagulastele töökohtade leidmise.

Riik on lubanud tagada tugiisiku, kui Sotsiaalministeeriumi asekantsler on öelnud, et tugistruktuuride rahastamine peab tulema omavalitsustelt.

Kuidas saab Sotsiaalministeerium tagada koolide ja lasteaedade võimekuse?

Eespool nimetatud väited ei ole tegelikkusega kooskõlas.

Komisjoni liikmed leidsid, et meil puudub pagulaste vastuvõtmiseks üldine valmisolek, tugistruktuuride osas.

Pagulane ei integreeru meie ühiskonda kusagil maapiirkonnas, vaid seal, kus on tugikeskused ja suhtlemisvõimalus. Vallas tegeldakse iga päev sotsiaalsete probleemidega ja teadlikult neid juurde võtta ei ole mõistlik.

Vallavanema ja komisjoni esimehe jutust selgus, et pagulased ei taha Eestisse tulla, Eesti ei ole isegi mitte teine või kolmas valik. Põhjuse selles, et toimetulekutoetus on väiksem, kui Soomes, Saksamaal, Rootsis.

Johannes Mihkelsoni Keskus tegeleb tugiisikute koolitamisega, hetkel me ei tea, kas meie piirkonnast pärit inimest on koolitavate seas.

Komisjoni liikmed loetlesid pagulaste vastuvõtmise miinuseid:

- puuduvad tugiisikud, tugisüsteem;
- kuidas tagada täiskasvanutele keeleõpe, ametiõpe;
- kohalike ametnike (lasteaia töötajad, õpetajad) inglise keele tase ei ole hea;
- töökohad puuduvad;
- oht, et jäävad elama sotsiaaltoetustest;
- hirm tulijate ees, mis inimestega on tegu, vallal varasem negatiivne kogemus olemas;
- teadmatus;
- keskused kaugel (eriarstiabi, pangad)
- kliimaga kohanemine;
- riigi poolne toetus teadmata, on öeldud, et pagulased kindlustatakse esmavajalike asjadega (nt talveriidid, nõud), kes kindlustab?

ja plusse:

- vabad elamispiinnad saavad täidetud;
- loodame, et tuleb haritud inimesi, kes on valmis tööd tegema;
- võimalikud töökaed;
- muutume ise tolerantsemaks.

Komisjoni liikmed leidsid, et omavalitsus on alati hädas olevaid inimesi aidanud. Lühiajaliselt saame aidata oma võimaluste piires, aga pikemas perspektiivis võiksid need inimesed saada iseseisvaks.

Riik peab ütlema kindlad seisukohad, kui palju ta omavalitsusi toetab.

Riigi poolt peaks olema olemas järjepidev toetus, tegemist on sotsiaalprobleemiga, millega omavalitsus peab tegelema hakkama.

Komisjoni liikmed ei nõustunud sellega, et oma inimeste elujärg halveneb veelgi, kui omavalitsus peab oma eelarvest hakkama toetama ka pagulasi.

Sotsiaalkomisjoni liikmete ettepanek:

Oma sotsiaalprobleemidega tegelemine ja raskused toimetulemisel ei võimalda praegu võtta juurde tugisüsteemist sõltuvaid inimesi.

Komisjoni esimees pani ettepaneku hääletusele.

Poolt hääletas 7 komisjoni liiget, vastu hääli ja erapooletuid ei olnud.

2. Informatsioon

Sotsiaaltranspordi teenuse kord

Sotsiaaltöö peaspetsialist Vilve Lepik rääkis, et on tekkinud vajadus kehtestada sotsiaaltranspordi teenuse hind.

Milline peaks olema kilomeetri hind, kas 0,20 eurosent või 0,22 eurosent + ooteaeg.

Toimus arutelu.

Komisjoni liikmete ettepanek oli, kehtestada sotsiaaltranspordi teenuse hinnaks 0,22 eurosent kilomeeter + ooteaeg (avahooldustöötaja tunnitasu 3 eurot).

Üllar Salumets
komisjoni esimees

Helle Savi
protokollija